

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi napilap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Pesti Ujlapmal 1 óra 1 K.

Nagy szociális kurzus.

A brassói keresztényszociális szervezetek e hó 29-én hétfőn, 30-án kedden és május 1-én szerdán, mindennap este 8 órakor szociális kurzust rendeznek a rajzteremben (Kolostor-u. 29.) Az előadások sorrendje:

Hétfőn este 8 órakor:
A tudomány hatalom. Meisel József apátfőesperes.
Alkotmányunk fejlődése. Zsigmond György g. t.

Kedden este 8 órakor:
Asztrájk. Dr. Balogh József.
Szabadkőművéség. Tódor László káplán.

Szerdán este 8 órakor:
A zsidóság és a szocializmus. Várady Gyula mikóujfalusi plebános.
A munkáshygiene. Fröhvirth Mátyás kerületi titkár és a „Brassói Ujlap” főszerkesztője.

Tudás, hatalom. Szociális kurzus.

Jövő hét elején, hétfőn, kedden és szerdán a keresztényszociálisok szociális kurzust rendeznek a rajzteremben.

Multhétén folyt le a népszövetségikurzus és most a keresztényszociális kurzus fog lefolyni.

Az ilyen kurzusoknak hatásait tagadni nem lehet. Egymásután, minden este hallanak a résztvevők ugyanazon gondolat körből alapos beszédeket. Nevelő hatásuk óriási ami mozgalmainkban, ahol tervszerű munka folyik mindenfelé.

A szociális kurzus az öntudat kifejtésére kétségbevonhatatlan.

A keresztényszociális munkásságnak szüksége van képzésre. Meg kell szerezni mindazt, amire legelső sorban a mozgalmakban szüksége

van. Erre pedig a szociális kurzus a legalkalmasabb mód.

A kurzuson lesz szó a szocializmusról, a munkásbiztosításról, az iparkérdésről, az alkotmány fejlődéséről, a szakszervezetekről, szóval mindenféle kérdésről fogunk ott hallani.

Tudás banyarapodni, látókörünk szélesbíteni minden embernek javára válik. Ne is halassa el egy ember se a kurzuson részt venni, amelynek nagy kulturális céljai vannak.

A brassói kereszténytársadalom vezetőemberei fogják az egyes kérdéseket megvilágítani.

Mindenki érezze kötelességének a megjelenést, és a hátralevő napokat arra felhasználni, hogy minél több embert hívjon meg a kurzusra.

Kezdjük meg az előkészítő munkát.

Politika.

Pardon! Ezt a szót nem lenne szabad leírni ami lapunknak a hátsó oldalaira. De mégis megteszem, nem azért, hogy politizáljak, hanem egyszerűen, mert referálni akarok. A lapokban ugyanis sokat foglalkoznak az újonnan kinevezett kormányelnökökkel. Azt mondják róla, hogy merkantilista. Így tehát az agráriusoknak jó lesz vigyázni.

Már vagy másfél száz esztendő óta azt látjuk a világtörténelemből is, hogy a pénz s a föld egymással tülekedik. Valamikor az emberek előtt csak az édes anyai termő földnek volt becse. A pénz éppen csak, hogy csere eszköz volt, de önmagában nem tekintették a gazdaság alapjának. De lassankint megváltozott a helyzet. Ma csaknem fordított alakban jelentkezik. Ma a pénz a gazdasági élet idegje. A föld másodrangba süllyedt. Legalább vannak emberek, akik szemében a nemzetgazdaság egyetlen

Üzletáthelyezés.

ZEIDES GYÖRGY utóda

nyerges és szijgyártó.

BRASSÓ, Cérna-utca 1.

Van szerencsém vevőimet és a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy az üzletemet Kapu-utca 31 szám alól Cérna-utca 1 sz. a. áthelyeztem. Kérem az eddigi előlegezett bizalmat ul üzletem iránt is fentartani.

A legpontosabb kivitel nagyon szolid árak mellett teljes tisztelettel:
ZEIDES GYÖRGY utóda.

eszköze a pénz. S amily mértékben ez a nézet ur lesz a gondolkozásban, olyan mértékben vesz a haza szeretet — elmosódott lesz a haza fogalma — és mondhatni elvadulnak a szenvedélyek, pusztul az erkölcs — mert a pénz hajsza kiöli a hit kincsét a keblekből.

És ez mondhatni ésszel belátható következmény: A pénz; a törekvések központja: csengő érc és semmi egyéb. Az érte vívott hajsza lefoglalja az emberi összes képességeket. Rá sem ér sok ember, hogy ön-maga értékére eszméljen. Aztán a pénz hajsza beszorítja a műhelybe — s ez még jó: de beszorítja a gyárba. Otthallja a monotongép zakatolást. Lát négy merev falat. Érintkezik a géppel — s a felügyelővel. Szagol benzint, gépolajat stb. De hogy ezekből lelkitartalmat merithessen, az nehezen lehetséges.

Ezért lett a pénz hatalma a materialisztikus gondolkozásnak, a liberalizmus tulhajtásainak egyik hatalmas támasztéka.

Az agrarizmus — a föld szeretete — az segítője és megőrzője az emberiségnek.

A természet beszél: a szántóvető, a gazda megérti nyelvét. Látja a természet ezernyi változatosságában is a maga saját munkájának az eredményét. A vihar szavában is beszéde! hallgat. — Egy felsőbb hatalom intését. Ott figyelmeztetik minden pillanatban: hogy ember te nem vagy feltétlen úr: de te ember több vagy a körülötted nyüzsgő természetnél. Ezért a gazda földműves vajmi ritkán lesz kozmopolita, vagy Isten tagadó. Az urak csak politizálnak. A honpolgárok szeretik a földet, szeretik a természetet. Hej ha ezt megszeretnék még sokakkal s megtartanák a becsületes magyarnép kezében. Higyjék el uraim — az lenne aztán az igazi politika!

Politikus.

Kétcsengenytűjel.

Mikor komor, sötét felhők tornyosulnak az égen s nagy veszély fenyegeti a kalászszal rengő mezőt, akkor megszólal a templom harangja s imára kulcsolódik a földműves nép keze. Ez a kép jutott eszembe, amidőn az óriási nézetű „Titanic” katasztrófáját olvastam. Csak hogy a szerencsétlenség pillanatában nem boros volt az ég, hanem csillagos, a hajón is vig élet folyt. Az urak a dohányzó szobában s a kártyasztal mellett ültek. Az asszonyok pedig vidáman

feszítelenül, mit sem sejtve csevegtek. Mikor a hajó süllyedni kezdett, a zenekar, hogy a csüggedőket bátorítsa, „Tehozzád, Istenem közelebb” kezdetű himnuszot játszott és ez nagyon helyénvaló volt, hisz az élet és halál közt lebegett 1700 lélek, a mikor felhangzott egymás után kétszer a csengenytű jele, a közelben veszedelem jele, akkor mindenki rohanni, menekülni, akart, úgy, hogy a hajóstisztek fegyverrel a kezükben végezték a mentő munkát s három utast le is lőttek. A rémület, a kétségbeesés akkor hágtott tetőpontjára, mikor a hajó lámpásai kezdtek elhomályosodni. De nagyon sokan voltak, kik erősen bíztak abban, hogy a Titanic nem süllyed el. Mikor a lámpák kialudtak, akkor egyszerre eloszlott minden remény, s mikor a hajó süllyedni kezdett, óriási jajkiáltás töltötte be a levegőt s a mint egyik francia menekült mondja, három óra hosszat lehetett hallani a haldoklók kétségbeesett jajveszékését, mely mindig ezzel a refrénnel végződött: Segítség, segítség.

De ebben a rettenetes pillanatban vajjon hányan jutott eszébe lelke megmentésének a gondolata. Vajjon hányan halltak meg „Jézusom kegyelmezz Jézusom irgalmazz,” bűnbánó kiáltással, mert ezeket nem a mélységbe süllyesztette le a Titanic, hanem a boldog örök élet magaslataira vitte föl. 1700 embernek a teste került hullámsírba, a lelke felszállt Krisztushoz, a lelkek itélő-bírójához.

t. l.

A ker. szoc. családi est.

A ker. szociálisták családi estélyén, mint rendszeren tegnap este, szerdán folyt le a rajzteremben. Több ügyes szavaltat után Fröhvirth Mátyás beszélt a ker. szociálisták alaptanairól, majd rátért a küszöbön fekvő agitációs munkára. Felhívta a támogatását úgy erkölcsileg, mint anyagilag. Az előadást élénk tapssal fogadta a közönség. Majd Szarvas Erzsike, a kis cimbalomművész nő bilincselte le a közönséget ügyes cimbalomjátékával. Az estélyt László Imre káplán, egyesületi alelnök zárta be, beszédjében felhívta a közönség figyelmét a hétfőn kezdődő szociális kurzusra.

A ker. szociálisták mulatsága.

Május 19-én, vasárnapon folyik le a keresztényszociálisták mulatsága a Vigadóban. Az előkészületekből ítélve, amely eddig csendben, de a legnagyobb alaposággal folyt le, szép sikerre lehet következtetni. Kedves programmal lepik majd meg a közönséget. Az ügyes szindarabokban folyik a próba, a disztáncot, amelyet 25 pár betanított rendező fog bemutatni a vendégeknek, nagyszabású és végtelen kedves lesz. Az előkészületi munka javában folyik, jövőhét

elején a meghívókat is szétküldik és akkor egyuttal megindul a hatalmas agitáció a közönség meghódítására.

Kaptuk a következő levelet:

Brassó 1912. április hó 22.

Tek. Szerkesztőség!

Engedje meg szerkesztő ur, hogy egy pár sorral igénybe vegyem kedves lapját. Szerkesztő ur is be fogja látni, hogy ilyen módon felhívni az illetékes intézőkörök figyelmét, nemcsak helyes, de nagyon is szükséges.

A vasuti állomásnál a tegnap reggeli vonatok megérkezésénél egy kocsis sem állott, pedig amint tudom, városi rendelet van arra, hogy mindig hat kocsinak ott kell lennie az állomáson. Soraimmal csak az illetékes körök ellenőrzését akarom kihívni, hogy az ilyesmit ne ismétlődhessenek.

Soraim közlését kérve maradok szerkesztő urnak

Kiváló tisztelője.

HIREK.

1912.
április
25.
Gstűt.

Róm. kath. Márk

Protestáns Márk

Gör. k. Vazul

Nap két 4 ó. 55, ny. 7 ó. 2.

Milyen idő várható? Változókéony idő várható elvéve csapadékkal és lényegtelen hőváltozással. Déli hőmérséklet + 11.2 C°.

Szerkesztőség köréből. Buszek Béla lapunk szerkesztője orvosi tanácsra a szerkesztéstől több heti időtartamra f. hó 22-től kezdődőleg visszavonult.

Kinevezés. Szentandrassy György okleveles gazdatisztet herceg Windischgretz — uradalmi ellenőr tisztet — Szentandrassy Antal pénzügyi tanácsos fiát — a földművelésügyi miniszter a m. kir. földműves iskolák tanszemélyzetének létszámába ideiglenes minőségű gazdasági gyakornokká nevezte ki.

Uj okmánybélyegek. A m. kir. pénzügyminiszter elhatározta, hogy 1913. évi január hó 1-étől új okmánybélyegeket hoz forgalomba. A pályázat rendezésére az Országos Magyar Iparművészeti Társulatot kérte fel s pályadíjakra 4800 koronát utalványozott ki. A társulat most hirdeti ki a pályázatot és pedig 6 darab egyenkinti 500 koronás és 6 egyenkinti 300 koronás pályázatot. Pályázati határidő szept. 15.

A görög-katholikus magyar püspökség és a székely görög-katholikusok A görög-katholikus magyar püspökség létesítése országszerte általános örömet, lelkesedést kelteit és közmegelegedéssel találkozott. A püspökség kerületének a megálapítása azonban különösen a Székelyföldön némi csalódást és nyugtalanságot okozott. E beosztás szerint ugyanis a Székelyföld nem fog az új püspökség hatáskörébe tartozni, noha Erdélynek négy székelyföldi vármegyéjében mintegy nyolcvanezer

görög-katolikus magyar él. Ezek jó nagy része nem is beszél más nyelven, mint magyarul. Minthogy a görög-katolikus papok a nép oláhositásán fáradoznak, mozgalom indult meg a Székelyföldön arra nézve, hogy az új püspökség hatáskörét Erdélyre is kiterjesszék.

Katolikus papok a „Titanic”-on. A „Titanic” utasai között a többek között két francia katolikus pap is volt, egy idősebb és egy fiatalabb. Még a katasztrófa kezdetén, amikor a mentőcsónakot megölték, felszólították a két papot, hogy szálljanak csónakba és meneküljenek. A két hőselkü pap azonban visszautasította az ajánlatot, és pedig azzal, hogy kötelességük a hajón maradni mindaddig, míg csak az utolsó utas is meg nem menekül. Inkább néznek szembe a halálveszedelemmel, sem hogy a hívők közül csak egy is feloldozás nélkül kerüljön a hullámsírba. A mentőcsónakok utasai szerencsésen eleveztek és az utolsó menekülők még látták a súlyedő hajó hidján a két papot, amint égnek emelt karokkal megadták a feloldozást a halál pillanatában a szerencsétlenek százainak, akiket velük együtt csakhamar elnyelt a végtelen tenger. Az az önfeláldozás, mely a missió területekre utazó papokat jellemzi, itt is a világ legnagyobb hajókatasztrófája alkalmával is fényes beigazolást nyert ezen két hőselkü pap nemes, emberfeletti cselekedetében.

Pápán most vasárnapon fog nagy szociális kurzus lefolyni, amelyen dr. Giesswein Sándor, Huszár Károly, Haller István orsz. képviselők, dr. Baránszky Gyula, dr. Lakatos Géza fognak részt venni. Az egész országban folyik a szervezés, az agitáció munkája.

Ős lelet. Barátos községben az úgynevezett Nédi határában mintegy 35—40 liter őrirtalommal feltűnő vastagfalú agyagkorsóra találtak. A mítsem sejtő munkások az ásókkal összetört korszó aljában 35 darab égetett agyagból készült gondosan átlukasztott kocka, gömb, kissé idomtalan karika is csonkakap alakú tárgyakat találtak. A lelet egy részét Barta Samu községi tanító bevitte Sepsiszentgyörgyre a hol „Székely Nemzeti Múzeum” tudós őr Csutak Vilmos tanár megállapította, hogy a leletek körülbelül 400 évesek.

Hamis bankjegyek és az Osztrák-Magyar Bank. Az Osztrák Magyar Bank a következő kommunikációt teszi közzé: A hamis bankjegyekre vonatkozó újsághírekkel szemben a bank vezetősége megállapítja, hogy az a híresztelés, amely szerint állítólag a bank bécsi főintézete egy csomag hamis százkoronást váltott be, valamint az, hogy emiatt rendkívüli főtanácsülést hívtak össze, ép olyan légből kapott koholmány mint egyes hétfői lapoknak az a szenzációhajhászo híresztelése, hogy a bank hibásan nyomtatott 20 koronásokat hozott forgalomba.

Előfizetési felhívás — Amerikában.

Január hó elsejével a lapok hirrovátának élén pontosan megjelenik az udvarias figyelmeztetés, hogy az esztendő lejárt s az előfizetők ujtsák meg az előfizetésüket. Egy amerikai újság ezt az Európában sablonos szövegű figyelmeztetést így fogalmazza meg:

A takarékoság szép erény. Eltudjuk képzelni, hogy valaki annyira megy a takarékoságban, hogy inggomb helyeit a szemölcsére gombolja gallérját; hogy takarékoság kedvéért a vasuti kocsit ütközőjén utazik, hogy megállítja óráját, hogy nehogy kopjanak a kerekei, hogy írásban pontot, vesszőt nem tesz s így takarítja meg azt a néhány csepp tentát. De a takarékoságnak ezek az eszeveszetjei azért mind előkelő zsentlemének azokhoz a polgártársakhoz képest, akik takarékoságból nem fizetnek elő az újságukra.

Fizetésemelést kér a hóhér. A temesvári akasztást — mint már hírül adtuk — meglepő incidens fejezte be. Boros Dezső ügyész karhatalommal vétette el Bali Mihálytól a kivégzésnél használt kötelet. A lefoglalt kötelet a budapesti ügyészséghez küldötték, hol elégetik, az árát pedig megtérítik Bali Mihálynak. Bali különben panaszkodik, hogy a mai drága időben törvényes illetményeiből nem tudja szomorú kötelességét teljesíteni, mert ráfizet. Ezért egy beadványában fizetésemelést kér, amelyet pártolólág terjesztettek fel az igazságügyi miniszterhez. A hóhér kijelentette, hogy ha kérését nem teljesítik, lemond állásáról, mivel Balinak a legközelebb a veszprémi törvényszéknél is alighanem dolga akad, valószínű, hogy soron kívül és gyorsan teljesíteni fogják kérését.

Talált esőernyő. Folyó hó 23-án délután a postahivatalban egy fekete oxidált nyelű esőernyő találtott. Jogos tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

Táviratok.

Páris ápr. 25.

A községben és sajtóban nagy izgatottság uralkodik, Jonin és Colmár rendőrkapitányokat az apacsok lelőtték, mikor Bolmot anarchistát leleplezték és letartóztatták.

Wien ápr. 25.

Bilinszky május közepén kezdi meg útját Boszniába.

Bpest. ápr. 25.

A szociáldemokraták népgyűlést hívtak egybe a kormány ellen, amelyen Justh is beszédet fog mondani a politikai helyzetről. Ebből látszik, hogy Lukácsnak a Justhpárthoz intézett felszólítását egy választójogi tervezetnek benyújtása iránt, nem fogadta a Justhpárt nagyon komolyan, sőt a Justhpártban bizonyos cinizmussal tárgyalják a kérdést.

Egy fogásnak tartják, amelyet Lukács ügyesen megcsinált, hogy a hétfői bemutatkozását csenedesebbé tegye. A megértéstől még mindig nagyon messze állnak. A párt különben készül a legnagyobb harcra Lukácsal szemben is. Kevés a remény még a vezérekben is, hogy Lukácsal a megegyezés létrejöheszen.

A budapesti lapok különben még ezzel az új fordulattal nem foglalhozhatnak, mert csak a késői éjjeli órákban került a nyilvánosságra ez az új politikai fordulat.

Ungvár ápr. 25.

A szomszédos Cerék községben nagy tűz ütött ki. A nagy szélben és vízhiány miatt gyorsan terjedt a veszedelem. Estig 54 ház leégett. Az Árpádkorbelti templom is tüzet fogott, de sikerült lokalizálni. Tíz ezrekre becsülik a kárt, ami egyes emberek egész vagyonát képezi.

Tokió ápr. 25.

Tegnap este Matsumoto városban tűz ütött ki és 2000 ház leégett reggelre. A város egyike, a legnépesebb japán városoknak 12000 lakósa van. A kár igen nagy.

Wien ápr. 25.

A magyar delegációt e hó 30-ára teljes ülésre hívták össze Wienbe.

Budapest. ápr. 25.

Justh ma kijelentette egy újságíró előtt, hogy Lukácsal minden tárgyalás megszűnt, mert tervei nem is alkalmasak az érinkezésre és a kibontakozásra.

Newyork ápr. 25.

A „Titanic” hajón elhelyezett pénzüsszegekről a hivatalos listát megállapította a hajózási társaság. Az egész összeg értékű tárgyakkal együtt 700 millió korona volt, nem is számítva az utasoknál lévő pénzüsszegeket.

Bpest április 25.

Lukács Battyányit felhívta, mikor nála járt tegnap délután, hogy a Justhpárt maga lépjen javaslatokkal elő a választójogra vonatkozólag. Szívesen tárgyalná és behatóan foglalkozna a javaslattal.

A munkapártban megjelent képviselők azon nézetben voltak, hogy a Justhpárt elő fog lépni egy választójogi tervvel, amely aztán új tárgyalások fonala lehet. A tárgyalások ezenül e kérdés körül csucosodnak ki.

Azon hírt, hogy Lukács ismét napirendre tűzeti a véderőtörvényjavaslatot, ma minden oldalról megcáfolják. Lukács sohasem mondta ezt és a választójogi rendezése előtt a véderőtörvényben nem is akar nyulni.

A hivatalos lap mai száma közli a legfelsőbb kéziratot Khuen felmentéséről és Lukács kinevezéséről. Khuennek meleg szavakban mond köszönetet Ófelsége, hogy az ország kormányrudját a legveszedelmesebb pillanatban is kezében tartotta. A kézirat hazaias önfeláldozásnak nevezi Khuen miniszterkedését.

Fel szerkesztő: **Dr. Kölcze Károly.**
Főszerkesztő: **Frühvirth Mátyás.**

Kiadja: **A Brassói Népszövetségi Takarékos és Hitelszövetkezet.**

Málnási Mária-forrás

természetes alkalikus sós savanyu-víz. Legkiválóbb köptető és étvágyemelő szer. Kapható mindenütt!

Kutkezelőség **BRASSÓ.**

